

ΚΡΑΤΙΚΗ
ΟΡΧΗΣΤΡΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Antonio
Vivaldi

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 17 ΜΑΪΟΥ 2013

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων,
Πολιτισμού και Αθλητισμού

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης επιχορηγείται
και εποπτεύεται από το Υ.ΠΑΙ.Θ.Π.Α.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΥΡΑΤ

ΑΝ. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΕΛΛΥ ΜΙΜΗΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΙΔΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΣΥΝΑΥΛΙΩΝ
(Ε.Τ.Ο.Σ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΕΡΒΑΣ

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΔΟΜΝΑ ΕΥΝΟΥΧΙΔΟΥ

ΜΕΛΗ
ΜΑΡΙΑ ΒΟΖΙΚΗ
ΜΙΧΑΛΗΣ ΛΑΠΙΔΑΚΗΣ
ΕΥΣΤΑΘΙΑ ΜΑΥΡΙΔΟΥ-ΓΚΟΥΤΖΙΚΑ

Κείμενα-επιμέλεια ύλης: Κατερίνα Καϊμάκη
Επιμέλεια εντύπου: Νίκος Κυριακού
Φωτογραφίες ΚΟΘ: Χάρης Μπίλιος
Σχεδιασμός εντύπου: Ρέα Δουφέκα
Εκτύπωση: ThessPrint

ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΟΚΙΜΩΝ Κ.Ο.Θ.
Λ. Νίκης 73, 54622, Θεσσαλονίκη
Τηλ. 2310 257900
Fax. 2310 252035
E-mail: info@tssso.gr

Ιστοσελίδα: www.tssso.gr

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 17 ΜΑΪΟΥ 2013

Αίθουσα Τελετών Αριστοτελείου Πανεπιστημίου
Ωρα έναρξης: 21:00

«Μια βραδιά με τον Αντόνιο Βιβάλντι»

Διεύθυνση ορχήστρας-Τσέμπαλο:
Μάρκελλος Χρυσικόπουλος

Μεσόφωνος: Ρομίνα Μπάσο

Βιολί: Σίμος Παπάνας

Θεόρβη: Νικόλαος Παναγιωτίδης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ:

Αντόνιο Βιβάλντι (1678-1741)

Συμφωνία από την όπερα «Η Ολυμπιάδα», RV 725 (5')
Άρια «Vedro con mio diletto» από την όπερα «Ιουσίβινο»,
RV 717 (7')

Κοντσέρτο για βιολί ορ.8 αρ.7 σε ρε-ελάσσονα, RV 242 (9')

Άρια «Svena, uccidi, abbatti, atterra»
από την όπερα «Βαγιαζήτ», RV 703 (4')

Κοντσέρτο για έγχορδα και basso continuo
σε σολ-ελάσσονα, RV 157 (5')

Άρια «Sol da te» από την όπερα «Μαινόμενος Ορλάνδος»,
RV 728 (8')

[φλάουτο: Νικόλός Δημόπουλος]

Συμφωνία «Φαρνάκνς», RV 711 (5')

Άρια «Gelido in ogni vena» από την όπερα «Φαρνάκνς»,
RV 711 (8')

Κοντσέρτο «για το Παρίσι» σε ρε-ελάσσονα, RV 127 (4')

Άρια «Se lento ancora il fulmine» από την όπερα «Αργίππος»,
RV Ahn.137 (4')

**Όλα τα έργα είναι σε Α' εκτέλεση από την Κ.Ο.Θ.*

FRIDAY 17 MAY 2013

Aristotle University concert Hall
Starting: 21:00

«A night with Antonio Vivaldi»

Conductor-Cembalo:
Markellos Chrysikopoulos

Mezzo-soprano: Romina Basso

Violin: Simos Papanas

Theorbo: Nikolaos Panagiotidis

PROGRAM:

Antonio Vivaldi (1678-1741):

«L' Olimpiade» Sinfonia RV 725 (5')

Aria «Vedro con mio diletto» from «Giustino» RV 717 (7')

Concerto per violino Op. 8, nr. 7 re minore, RV 242 (9')

Aria «Svena, uccidi, abbati, atterra» from «Bajazet» RV 703 (4')

Concerto in sol minore RV 157 (5')

Aria «Sol da te» from «Orlando Furioso» RV 728 (8')

[Flute: Nikolos Dimopoulos]

«Farnace» Sinfonia RV 711 (5')

Aria «Gelido in ogni vena» from «Farnace» RV 711 (9')

Concerto «Per Parigi» in re minore RV 127 (4')

Aria «Se lento ancora il fulmine»
from «Argippo» RV Ahn. 137 (4')

**All the works are T.S.S.O. premieres*

Η Κ.Ο.Θ. θα ήθελε να ευχαριστήσει την κ. Alessandra di Vincenzo από την Venice Baroque Orchestra και τον κ. Ηλία Κοτζιά από την εταιρία Φόρμιγξ, για την ευγενική παραχώρηση του μουσικού υλικού.

The T.S.S.O. would like to thank Ms Alessandra di Vincenzo of the Venice Baroque Orchestra and Mr Ilias Kotzias of the Phormigx Concert Agency for the kind gesture of providing the scores.

Στα ίχνη του «Κόκκινου Αβά»...

Σχεδόν για το πρώτο μισό του 20^{ου} αιώνα δύο ήταν τα πιο γνωστά πράγματα που αφορούσαν στον Vivaldi: Το ένα οι «4 Εποχές» του και το άλλο ο περίφημος αφορισμός (ή ανέκδοτο) του Stravinsky ότι «ο Vivaldi συνέθεσε το ίδιο κοντσέρτο πεντακόσιες φορές». Το ότι οι «4 Εποχές» είναι ακόμα γνωστές και αγαπητές τόσους αιώνες μετά τον θάνατο του συνθέτη τους, αποδεικνύει απλώς ότι κάποιες συνθέσεις δεν γερνούν ποτέ. Ο αφορισμός όμως – και μάλιστα προερχόμενος από έναν εξίσου σημαντικό συνθέτη – αποδεικνύει πόσο λίγα ήταν γνωστά για τον Vivaldi τότε. Το εντυπωσιακό είναι ότι ακόμα και σήμερα, ένα κομμάτι της αλήθειας για τον «Κόκκινο Αβά» κρύβεται πίσω από ένα πέπλο μυστηρίου.

Για τη ζωή του Vivaldi γνωρίζουμε αρκετά στοιχεία, ώστε να μπορούμε να σχηματίσουμε μια κάπως ξεκάθαρη εικόνα για το τι άνθρωπος ήταν: Ασθενικός από την φύση του, ιδιαίτερα ταλαντούχος βιολιστής που έφερε αρκετές καινοτομίες στο παίξιμο του οργάνου, ιμπρεσάριος, συνθέτης γνωστός και επιτυχημένος – αν και όχι τόσο επιτυχημένος όσο άλλοι της γενιάς του. Ορισμένες πτυχές παραμένουν σκοτεινές βέβαια, ειδικά η περίοδος που αφορά την σχέση του με την Anna Girolamo, που φαίνεται πως επηρέασε αρνητικά τις επαγγελματικές του διασυνδέσεις με αρκετά θέατρα στην Ιταλία. Κοινός παρονομαστής όλων αυτών η όπερα.

Για κάποιον που δεν είναι ιδιαίτερα εξοικειωμένος με την εποχή μπαρόκ, το γεγονός ότι ο Vivaldi υπήρξε και συνθέτης όπερας, μπορεί να ξαφνιάζει. Όπως σίγουρα ξάφνιασε και τους μουσικολόγους, όταν σταδιακά άρχισαν να ανακαλύπτουν το εύρος των συνθέσεων που άφησε πίσω του, όπου πραγματικά η όπερα παίζει έναν κεντρικό ρόλο. Είναι ίσως παράδοξο για έναν καθολικό αβά να συνθέτει κοσμική μουσική για το θέατρο, όμως τον 18^ο αιώνα η όπερα ήταν εκείνο το είδος στο οποίο έπρεπε να αποδείξουν οι συνθέτες την αξία τους. Και ο Vivaldi έκανε ακριβώς αυτό: παράλληλα με τις εκατοντάδες συνθέσεις του για οργανικά σύνολα – άλλες για το Ορφανοτροφείο θηλέων στο οποίο εργαζόταν για χρόνια ως μουσικοδιδάσκαλος και άλλες παραγγελίες διαφόρων μαικήνων της τέχνης ή και συναδέλφων μουσικών – και τα θρησκευτικά του έργα, τα οποία περιέργως είναι λίγα σε αριθμό, η όπερα των απασχόλησε όσο κανένα άλλο είδος της εποχής του. Ο ίδιος ισχυριζόταν ότι είχε συνθέσει πάνω από ενενήντα! Σήμερα γνωρίζουμε περίπου τις μισές. Έλεγε ο Vivaldi ψέματα;

Μπορεί. Μπορεί και όχι. Η μουσική του βρίσκεται – ακόμα και σήμερα – διασκορπισμένη σε βιβλιοθήκες σε ολόκληρη την Ευρώπη. Τυχαίες ανακαλύψεις χειρογράφων του μας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι το κυνήγι του θησαυρού δεν έχει ολοκληρωθεί. Ίσως κάποτε βρεθούν όλες οι συνθέσεις του, για να αντισταθμίσουν το γεγονός ότι δεν ξέρουμε πού ακριβώς στη Βιέννη βρίσκεται θαμμένος ο συνθέτης. Ο Vivaldi έζησε μια ζωή μέσα από την μουσική και υπηρετώντας αυτήν, την ιερότερη των τεχνών, έμεινε χαραγμένος στη μνήμη των ανθρώπων, προσφέροντας απλόχερα στο κοινό έργα αφιερωμένα στο συναίσθημα. Το μυστήριο που καλύπτει ορισμένες πτυχές της ζωής του, σε συνδυασμό με την συνεχιζόμενη έρευνα για τα χαμένα έργα του, απλώς μας πείθουν ότι ο «Κόκκινος Αβάς» δεν είναι παρελθόν. Αντιθέτως: η αναζήτηση συνεχίζεται...

Antonio Vivaldi: “L’Olimpiade” RV 725 – Sinfonia

Η όπερα “L’Olimpiade” («Η Ολυμπιάδα») του Vivaldi είναι η δεύτερη ιστορικά μουσική επεξεργασία ενός ποιητικού κειμένου του σπουδαίου λιμπρετίστα, Pietro Metastasio. Η πρεμιέρα του έργου έγινε το 1734 στην Βενετία. Η πλοκή του έργου ξετυλίγεται με φόντο τους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αρχαίας Ελλάδας και περιέχει σχεδόν όλα τα χαρακτηριστικά στοιχεία της *opera seria* της εποχής μπαρόκ: δύο ερωτευμένα ζευγάρια, μεταμφιέσεις, αποτυχημένες αυτοκτονίες, σχέδιο δολοφονίας του βασιλιά και φυσικά το καλό τέλος, που είναι απαραίτητο για την εποχή εκείνη. Με τον όρο *sinfonia* εδώ, αναφερόμαστε στην εισαγωγή της όπερας, η οποία – κατά παράδοση στην Ιταλία – αποτελείται σχεδόν υποχρεωτικά από τρία μέρη: γρήγορο, αργό, γρήγορο. Το *allegro*, που ανοίγει την εισαγωγή αυτή, παίζει με τις δυναμικές στην ένταση του ήχου, ενώ είναι ιδιαίτερα δεξιοτεχνικό. Η ταχύτητα των περασμάτων, σε συνδυασμό με δραματικές αρμονικές συγχροδίες στο κλείσιμο κάθε μουσικής φράσης, προσδίδουν ένα σχεδόν καταγιστικό ύφος στο μέρος αυτό. Το *andante* διατηρεί την δραματικότητα μέσα από τις εναλλασσόμενες δυναμικές, ενώ προς το τέλος του μέρους τα βιολιά και τα τσέλα αντιτίθενται, μέσα από διαφορετικές μελωδίες. Η *sinfonia* κλείνει με ένα δεύτερο *allegro*, όπου και πάλι κυριαρχούν τα δεξιοτεχνικά περάσματα στα έγχορδα, ενώ ο ρυθμός είναι ιδιαίτερα χορευτικός και ευχάριστος, προμηνύοντας ίσως το ευχάριστο τέλος της όπερας.

Βιβλιογραφία: [http://en.wikipedia.org/wiki/L'Olimpiade_\(Vivaldi\)](http://en.wikipedia.org/wiki/L'Olimpiade_(Vivaldi)), <http://en.wikipedia.org/wiki/L'Olimpiade>

Antonio Vivaldi: “Giustino” RV 717 – Vedrò con mio diletto

Η όπερα “Giustino” («Ιουστίνος») ήταν παραγγελία της οικογένειας των Borghese και βασίστηκε σε ένα ποίημα του Ιταλού ποιητή Nicolò Beregan. Η πλοκή διαδραματίζεται στο Βυζάντιο, κατά τους πρώτους αιώνες της ανάπτυξης της ανατολικής ρωμαϊκής αυτοκρατορίας και συγκεκριμένα αναφέρεται στους αυτοκράτορες Αναστάσιο Α' και Ιουστίνo Β', ενώ γίνεται προσθήκη και ορισμένων επεισοδίων που είναι εμπνευσμένα από την αρχαία Ελληνική μυθολογία. Η συγκεκριμένη όπερα είναι ένα ιδιαίτερα φιλόδοξο έργο από την πλευρά του συνθέτη και περιλαμβάνει 10 χαρακτήρες και μια χορωδία. Η περίπλοκη ιστορία είναι διαπλεγμένη με ίντριγκες, ερωτικά πάθη, μεταμφιέσεις, θείκες παρεμβάσεις, πολέμους, ενώ εμφανίζεται μέχρι και ένα φάντασμα! Η άρια “Vedrò con mio diletto” («Αγναντεύοντας με την αγαπημένη μου») βρίσκεται στην α' πράξη και ερμηνεύεται από τον Anastasio. Σε αυτήν, ο ήρωας αναπολεί την αγαπημένη του, Arianna, περιγράφοντας στην πρώτη στροφή τα αισθήματα ευδαιμονίας και χαράς που τον γεμίζουν όταν βρίσκονται μαζί, ενώ στην δεύτερη στροφή τον πόνο του, όταν το αντικείμενο του πόθου του είναι μακριά του. Στην άρια αυτή, τόσο το Α, όσο και το Β μέρος είναι ρυθμικά ίδια (*largo*). Ο αργός, σχεδόν ελεγειακός τόνος αυτής της άριας, σε συνδυασμό με την «κατιούσα χρωματική κίνηση του μπάσου» και την ενωμένη μελωδική γραμμή της φωνής, προσδίδουν σε αυτό το κομμάτι ιδιαίτερο συναίσθημα, όπου ο ήρωας εκφράζει την αγωνία του στην προοπτική της απώλειας της αγαπημένης του.

Βιβλιογραφία: Φούλιας, Ιωάννης. «Antonio Vivaldi (1678-1741): Giustino [Ιουστίνος], Όπερα (Dramma per musica) σε τρεις πράξεις, RV 717» http://users.uoa.gr/~foulias/txtf/RV_717.htm, [http://it.wikipedia.org/wiki/Giustino_\(Vivaldi\)](http://it.wikipedia.org/wiki/Giustino_(Vivaldi))

Antonio Vivaldi: Κοντσέρτο για βιολί op. 8, αρ. 7 σε ρε-ελάσσονα RV 242

Το Κοντσέρτο για βιολί op. 8, αρ. 7 ανήκει στην συλλογή “Il cimento dell’armonia e dell’invenzione” («Η Διαμάχη ανάμεσα στην Αρμονία και την Έμπνευση»), που περιλαμβάνει συνολικά δώδεκα κοντσέρτα για βιολί, ορχήστρα εγχόρδων και basso continuo. Τα κοντσέρτα αυτά δημιουργήθηκαν μεταξύ 1723 και 1725 και τα τέσσερα πρώτα είναι τα πιο γνωστά – οι περιφημες «4 Εποχές». Το Κοντσέρτο αρ. 7 έχει την αφιέρωση “Per Pisendel” («Για τον Pisendel»). Συγκεκριμένα, ο συνθέτης το αφιέρωσε στον σπουδαίο Γερμανό βιολιστή Johann Georg Pisendel, ο οποίος ερμήνευε συχνά έργα του Vivaldi, του Telemann και του Albinoni. Όπως συνηθιζόταν για την εποχή εκείνη, το κοντσέρτο αποτελείται από τρία σύντομα μέρη (γρήγορο – αργό – γρήγορο) και το σολιστικό όργανο στην πραγματικότητα λειτουργεί συνδυαστικά μέσα από μουσικές φράσεις, τις περισσότερες φορές υποστηριζόμενο από το basso continuo. Στο *allegro* η μελωδία είναι δραματική, καθότι βρισκόμαστε σε ελάσσονα τονικότητα. Το σόλο βιολί, όταν ξεχωρίζει από τα υπόλοιπα έγχορδα, ερμηνεύει μια δεξιοτεχνική μελωδική γραμμή που συνοδεύεται από συγχροδίες στο τσέμπαλο. Το *largo* ανήκει εξ' ολοκλήρου στο σόλο βιολί, το οποίο ερμηνεύει μια απαλή, ελεγειακή μελωδία συνοδευόμενο διακριτικά από την υπόλοιπη ορχήστρα. Στο τελευταίο *allegro* κυριαρχεί ο μουσικός «διάλογος», τόσο του σολιστικού οργάνου με την υπόλοιπη ορχήστρα, όσο και της ίδιας της ορχήστρας, η οποία χωρίζεται εσωτερικά σε δύο ομάδες που σαν σε κανόνα επαναλαμβάνουν το θέμα, κλείνοντας όμως πάντα μαζί.

Βιβλιογραφία: http://en.wikipedia.org/wiki/Il_cimento_dell%27armonia_e_dell%27invenzione, http://en.wikipedia.org/wiki/Johann_Georg_Pisendel

Antonio Vivaldi: “Bajazet” RV 703 – Svena, uccidi, abbatti, atterra

Η όπερα “Bajazet” («Βαγιαζήτ») αποτελεί ένα κλασικό παράδειγμα ενός *pasticcio*. Αυτό σημαίνει ότι ο συνθέτης αντλεί μουσική για τις άριες, είτε από δικές του προηγούμενες συνθέσεις, είτε από μουσική που ανήκει σε άλλους – γνωστότερο παράδειγμα από αυτή την όπερα η άρια “Sposa, son disprezzata”, η οποία ανήκει μουσικά στον Geminiano Giacomelli. Η πλοκή του έργου εμπνέεται από τα ιστορικά πρόσωπα του Βαγιαζήτ Ι και του Ταμερλάνου. Ο λιμπρετίστας Agostino Piovene δημιουργεί ένα ποιητικό κείμενο που αποπνέει δραματικότητα, αντλώντας από την ιστορία του Βαγιαζήτ, συμπληρώνοντάς την με φανταστικά γεγονότα. Ο αιχμάλωτος Βαγιαζήτ αποφασίζει να αυτοκτονήσει, ώστε να αποφύγει την ταπείνωση από τον Ταμερλάνο. Η κόρη του, Asteria, μετά τον θάνατο του πατέρα της, εκφράζει την οργή και τον πόνο της μέσα από την άρια “Svena, uccidi, abbatti, atterra” («Εξάντησέ με, σκότωσέ με, ισοπέδωσέ με, σώριασέ με») – άρια την οποία συνέθεσε ο Vivaldi για την συγκεκριμένη όπερα. Το μέρος Α είναι πολύ γρήγορο και ιδιαίτερα δεξιοτεχνικό. Στον δεύτερο στίχο ο συνθέτης χρησιμοποιεί αρπές με κατιούσα φορά, τα οποία παρομοιάζουν χτυπήματα από σπαθί. Η ενορχήστρωση είναι λιτή, αλλά πάντοτε η φωνή υποστηρίζεται από την ορχήστρα. Η έμφαση βρίσκεται στην αρχή κάθε λέξης, ώστε να ενισχύεται αυτή η κίνηση. Στο μέρος Β, αμέσως αλλάζει ο ρυθμός, αφού εδώ η ηρωίδα θρηνεί τον πατέρα της και ορκίζεται να τον ακολουθήσει σύντομα στον θάνατο. Η φωνή κινείται ανεξάρτητα από την ορχήστρα και όχι όπως στο μέρος Α σε *unisono*. Επιπλέον, η μελωδία είναι συνεχόμενη και όχι διακεκομμένη ή βίαιη. Τέλος, στην επανάληψη (Α') επανέρχεται το αίσθημα της εκδίκησης και η ερμηνεύτρια μπορεί να ξεδιπλώσει με μαεστρία την δεξιοτεχνία της.

Βιβλιογραφία: [http://en.wikipedia.org/wiki/Bajazet_\(opera\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Bajazet_(opera)), http://en.wikipedia.org/wiki/Beyazid_I, <http://www.jamesedwardhughes.com/4/archives/11-2010/1.html>

Antonio Vivaldi: Κοντσέρτο για έγχορδα και basso continuo σε σορ-ελάσσονα RV 157

Ένα από τα εκατοντάδες κοντσέρτα που συνέθεσε ο Vivaldi είναι και το RV 157 – έργο για ορχήστρα εγχόρδων και basso continuo. Σε αυτό δεν υπάρχει κάποιο όργανο το οποίο να καταλαμβάνει θέση σολίστ. Ολόκληρη η ορχήστρα παίζει σαν ένα ενιαίο σύνολο. Το *allegro*, το οποίο ανοίγει το κοντσέρτο, είναι έντονα δραματικό, καθότι και πάλι βρισκόμαστε σε ελάσσονα κλίμακα. Οι μουσικές φράσεις διακόπτονται από συγκοπτόμενες συγχορδίες και η μελωδία ρέει μελαγχολικά. Το σύντομο *largo* κάνει χρήση της σταδιακής εισαγωγής των οργάνων, ξεκινώντας από τα α' βιολιά, γεγονός που δημιουργεί ενδιαφέρουσες διαφωνίες στο σύνολο. Το τσέμπαλο και η θεόρβη επιπλέον διανθίζουν αυτό το ιδιαίτερα μελωδικό μέρος με ποικίλα. Στο τελευταίο *allegro* ο Vivaldi παίζει και πάλι με τις αυξομειώσεις στην ένταση δημιουργώντας μια φορτισμένη ατμόσφαιρα. Παράλληλα η ορχήστρα εξωθείται στα άκρα των ερμηνευτικών της δυνατοτήτων, αφού η σύνθεση περιέχει τα χαρακτηριστικά ταχύτητα περάσματα του Vivaldi, τα οποία πρέπει να ακούγονται αρμονικά και το ίδιο ρυθμικά από όλους.

Βιβλιογραφία: http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_compositions_by_Antonio_Vivaldi

Antonio Vivaldi: “Orlando Furioso” RV 728 – Sol da te

Η όπερα “Orlando Furioso” («Μαινόμενος Ορλάνδος») είναι μια από τις πιο ολοκληρωμένες και ώριμες συνθέσεις του Vivaldi. Βασισμένο σε ένα εξαιρετικό κείμενο του λιμπρετίστα Grazio Bracciolli, ο οποίος εμπνέεται με την σειρά του από το ομότιτλο επικό ποίημα του Ludovico Ariosto, ανήκει στην υποκατηγορία της μαγικής όπερας. Ουσιαστικά η πλοκή του έργου συνδυάζει δύο από τα πιο σημαντικά γεγονότα του έπους του Ariosto: την τρέλα του Orlando, που προκύπτει από τον παράλογο έρωτά του για την Angelica και την ήττα της μάγισσας Alcina. Στην όπερα εμφανίζονται ορισμένοι από τους σημαντικότερους ήρωες του έπους, όπως τα ζευγάρια Angelica – Medoro, Bradamante – Ruggiero, ο ιππότης Astolfo και φυσικά η μάγισσα Alcina και ο Orlando. Η άρια “Sol da te” («Μόνο μέσα από εσένα») του Ruggiero βρίσκεται σε ένα κομβικό σημείο της α' πράξης, όπου η μάγισσα έχει κερδίσει με δόλο τον έρωτά του, κάνοντάς τον να ξεχάσει την πραγματική του αγαπημένη, Bradamante. Πρόκειται για μια ερωτική εξομολόγηση του ιππότη στην μάγισσα με τον χαρακτηρισμό *largo*. Ίσως επηρεασμένο από την «μαγεία», ο Vivaldi κατορθώνει με τα πιο απλά μέσα – ένα φλάουτο, τα βιολιά με σουρντίνα και pizzicato στις βιόλες και τα μπάσα – να συνθέσει ένα εξαιρετικό κομμάτι, που με τον σαγηνευτικό ρυθμό του μας ταξιδεύει σε παραμυθένιους τόπους. Η φωνή βρίσκεται σε διάλογο με το φλάουτο, ενώ η μελωδία, παρότι φαινομενικά απλή, παρέχει ιδιαίτερες ευκαιρίες στον ερμηνευτή να την διανθίσει με ποικίλα στην επανάληψη του Α μέρους.

Βιβλιογραφία: Colas, Damien. “About ornamentation.” Vivaldi: Orlando Furioso. 2004. CD Booklet. Delaméa, Frédéric. “Orlando furioso, the Dramatique Credo of the Prete Rosso.” Vivaldi: Orlando Furioso. 2004. CD Booklet.

Antonio Vivaldi: “Farnace” RV 711 – Sinfonia

Η όπερα “Farnace” («Φαρνάκη») είναι ίσως εκείνο το έργο στο οποίο αφιέρωσε την καλλιτεχνική του ιδιοφυΐα ο συνθέτης, αφού από το 1727, που είναι η προεμίρα της πρώτης εκδοχής, έως το 1738 που είναι η ημερομηνία που αναγράφεται στην ανολοκλήρωτη τελευταία εκδοχή, ο Vivaldi την επεξεργάζεται συνολικά οχτώ φορές. Η υπόθεση είναι ιδιαίτερα περίπλοκη και πλούσια σε δράμα. Ο λιμπρετίστας Antonio Maria Lucchini εμπνέεται από το ιστορικό πρόσωπο του Φαρνάκη, του τελευταίου αυτοκράτορα του Πόντου και κατασκευάζει μια φανταστική ιστορία στην οποία εμπλέκει την Βερενίκη και τον Πομπήιο και – σε συνδυασμό με ορισμένα κλασικά μπερδέματα στην *opera seria* – το αποτέλεσμα είναι μια εξαιρετική μελέτη πάνω στις ανθρώπινες σχέσεις. Το *allegro* της εισαγωγής είναι έντονα ρυθμικό και δεξιοτεχνικό, ενώ και εδώ σημαντικό ρόλο παίζουν οι αυξομειώσεις στην ένταση. Παράλληλα, ορισμένες αρμονικές επιλογές φέρνουν έντονα στο νου τις «4 Εποχές». Το *andante* διατηρεί λίγη από την ζωντάνια του προηγούμενου μέρους, όμως η αρμονία γίνεται πιο δραματική και με χαρακτηριστικά ξεσπάσματα διατηρείται αμείωτη η ένταση του κομματιού. Το συγκεκριμένο απόσπασμα είχε χρησιμοποιηθεί και στην ταινία *Casanova* του Lasse Hallström το 2005. Το *allegro* που κλείνει την εισαγωγή είναι χορευτικό, χωρίς ιδιαίτερα ποικίλα, αξιοποιώντας κυρίως τα κλεισίματα των μουσικών φράσεων.

Βιβλιογραφία: Delaméa, Frédéric. “The Curse of Ferrara.” Vivaldi: Farnace. 2011. CD Booklet, http://en.wikipedia.org/wiki/Pharnaces_II_of_Pontus

Antonio Vivaldi: “Farnace” RV 711 – Gelido in ogni vena

Η άρια του Φαρνάκη “Gelido in ogni vena” («Νοιώθω το αίμα μου να παγώνει») είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα της επεξεργασίας που γινόταν συστηματικά σε άριες την εποχή μπαρόκ, ώστε να μπορεί να ερμηνευθεί από διαφορετικούς τραγουδιστές σε διαφορετικές εκδοχές. Στην πρώτη περίπτωση, η συγκεκριμένη άρια ήταν σχεδιασμένη για τονόρο (εκδοχή της Πάβια, 1731). Στην δεύτερη περίπτωση, η άρια μεταγράφεται για υψηλότερη φωνή και έτσι την ερμηνεύει πλέον μια μέτζο σοπράνο. Η άρια βρίσκεται στην β' πράξη της όπερας, όπου ο ήρωας, νομίζοντας ότι ο γιος του είναι νεκρός μετά από δική του απαίτηση, νοιώθει τρόμο και αγωνία, καθώς καταδίκασε μια αθώα ψυχή σε θάνατο θέλοντας να προστατέψει την οικογένειά του από το μέρος του Πομπήιου. Πρόκειται για μια άκρως δραματική άρια *da capo*, με συγκοπτόμενες συγχορδίες στα έγχορδα και το τσέμπαλο στο μέρος Α, που στόχο έχουν να δείξουν την αγωνία που κυριεύει τον ήρωα. Επιπλέον, τόσο η ορχήστρα, όσο και η φωνή ξεσπούν σε δραματικούς τόνους. Το μέρος Β ερμηνεύεται σε χαμηλή ένταση, ώστε να γίνει σαφής η αντίθεση με την πρωταρχική αγωνία, αλλά και για να τονιστεί ακόμα περισσότερο το συναίσθημα του πόνου. Στην επανάληψη του μέρους Α, ο σολίστας πλέον μπορεί να διανθίσει την μελωδία με ποικίλα, εντείνοντας ακόμα περισσότερο το δράμα που βιώνει ο ήρωας. Η ενορχήστρωση είναι απλή σε όλη την διάρκεια της άριας, αποδεικνύοντας έτσι ότι με τα πιο απλά μέσα ο συνθέτης μπορεί να επιτύχει ένα εξαιρετικό μουσικό-δραματικό αποτέλεσμα.

Βιβλιογραφία: Delaméa, Frédéric & Fasolis, Diego. “The Third Act.” Vivaldi: Farnace. 2011. CD Booklet.

Antonio Vivaldi: Κοντσέρτο για έγχορδα και basso continuo σε ρε-ελάσσονα RV 127

Το «Κοντσέρτο για έγχορδα και basso continuo RV 127» φέρει την υποσημείωση “Per Parigi” («Για το Παρίσι»), που σημαίνει ότι ο Vivaldi το συνέθεσε πιθανότατα κάποια στιγμή μεταξύ 1729 και 1730, οπότε και διάφοροι ευγενείς του ζητάνε συνθέσεις. Ο ίδιος του δεν φαίνεται να επισκέφτηκε ποτέ το Παρίσι όσο ζούσε. Το *allegro* που ανοίγει το κοντσέρτο ξεκινάει με μια σχεδόν δαιμονισμένα γρήγορη μελωδία, η οποία επαναλαμβάνεται διαρκώς από ολόκληρη την ορχήστρα. Στο *largo* κυριαρχεί το πρώτο βιολί σολιστικά, με μια μελαγχολική μελωδία και υποστηρίζομενο από τα υπόλοιπα έγχορδα της ορχήστρας. Το γεγονός ότι το συγκεκριμένο κοντσέρτο δεν είναι για σόλο βιολί εξηγείται απλά, καθότι μόνο στο αργό αυτό μέρος ξεχωρίζει το βιολί, ενώ στα δύο υπόλοιπα δεν υπάρχει σολιστική αναφορά. Το *allegro* που κλείνει το κοντσέρτο επανέρχεται για πολύ λίγο και πάλι στους δαιμονισμένους ρυθμούς της αρχής, αυτή την φορά με αυξομειώσεις στην ένταση.

Βιβλιογραφία: http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_compositions_by_Antonio_Vivaldi

Antonio Vivaldi: “Argippo” RV Ahn. 137 – Se lento ancora il fulmine

Η όπερα “Argippo” («Αργίππος»), παρότι όχι ιδιαίτερα γνωστή, είναι σημαντική κυρίως για το γεγονός ότι είχε την πρεμιέρα της το 1730 στο θέατρο του Κόμη Franz Anton von Sporck στην Πράγα. Έκτοτε, και μέχρι το 2006, θεωρούνταν χαμένη. Το 2006 όμως ο τσεμπαλίστας Ondřej Macek ανακάλυψε την παρτιτούρα στη Γερμανία και μετά από εκτενή μελέτη και έρευνα κατάφερε να αποκαταστήσει ολόκληρη την όπερα. Η υπόθεση της όπερας είναι κάπως αδύναμη. Το λιμπρέτο είναι του Domenico Lalli και η ιστορία διαδραματίζεται στις Ινδίες, όπου η Zanaida, κόρη του Tisifaro, την οποία αγαπούν δύο πρίγκιπες, ο Silvero και ο Argippo, πέφτει θύμα του πρώτου και εξαπατάται. Μέσα από διάφορες κωμικοτραγικές καταστάσεις, στο τέλος όλοι οι ήρωες αποκαθίστανται και η τάξη επανέρχεται. Η άρια “Se lento ancora il fulmine” («Ακόμα και αν η αστραπή αργεί») ανήκει στην κατηγορία *aria di vendetta* – δηλαδή άριες που εκφράζουν αισθήματα εκδίκησης. Εδώ η ηρωίδα, στην πρώτη στροφή, προμηνύει την εκδίκηση που θα ασκήσει απέναντι στον προδότη σύζυγό της. Αντιστοίχως, η ορχήστρα οδηγείται στα άκρα σε ότι αφορά την ταχύτητα και την δεξιοτεχνία που απαιτείται, ενώ η φωνή έχει μια εξαιρετικά απαιτητική μελωδία που εκφράζει υπέροχα τον θυμό και τα αισθήματα εκδίκησης. Αντίθετα, η δεύτερη στροφή, στην οποία η ηρωίδα εξηγεί ότι μπορεί να συγχωρήσει τον σύζυγό της, εάν επιστρέψει σε εκείνη, ξαφνικά μειώνει ταχύτητα και η μελωδία στην φωνή, που στέκεται σχεδόν μόνη απέναντι στην ορχήστρα, είναι σχεδόν παρακλητική. Στην επανάληψη του πρώτου μέρους επιτέλους, η σολίστ μπορεί να ξεδιπλώσει όλη την δεξιοτεχνία της φωνής, αφού είναι ελεύθερη να διανθίσει με ποικιλία την στροφή αυτή.

Βιβλιογραφία: http://www.musicweb-international.com/classrev/2010/Jan10/Vivaldi_Argippo_CDS626.htm,
http://afp.google.com/article/ALeqM5icpaMg_OPFU5P0jQEz8quwZxtz_w, <http://en.wikipedia.org/wiki/Argippo>,
<http://www.independent.co.uk/news/world/europe/vivaldis-longlost-opera-returns-to-prague-after-278-years-820860.html>

Μικρό Λεξικό Όρων

- **Μπαρόκ:** Περίοδος μεταξύ Αναγέννησης και Κλασικής εποχής που καλύπτει όλες τις Τέχνες. Στην Μουσική αναφερόμαστε χονδρικά στο διάστημα από το 1600 ως το 1750. Χαρακτηριστικό της εποχής αυτής είναι η υπερβολή και η εμμονή με την λεπτομέρεια. Χωρίζεται εσωτερικά σε τρεις υποπεριόδους. Η εποχή αυτή υπήρξε σημαντική για την ανάπτυξη της θεωρίας της μουσικής, καθώς και της χρήσης και ανάπτυξης των οργάνων.
- **Opera seria:** Η όπερα που αντικατέστησε τον βενετσιάνικο τύπο όπερας γύρω στα 1700. Ξεκίνησε στη Νάπολη και εξαπλώθηκε σε όλη την Ευρώπη φτάνοντας στην ακμή της στα μέσα του 18^{ου} αιώνα. Χαρακτηρίζεται από περίπλοκες υποθέσεις, είναι δραματική, αλλά τελειώνει σχεδόν πάντα με ένα *lieto fine* (καλό τέλος). Υπάρχουν recitativi, άριες, και σπανιότερα ντουέτα ή τερτσέτα. Τα χορωδιακά σημεία δεν είναι συχνά και βρίσκονται συνήθως στις όπερες της μεγάλης ακμής. Η τελευταία *opera seria* της ιστορίας θεωρείται η *Μεγαλοψυχία του Τίτου* (1791) του Μότσαρτ.
- **Pasticcio:** Μουσικολογικός όρος που αναφέρεται στη χρήση συνθέσεων που ήδη υπάρχουν σε νέες όπερες από διάφορους συνθέτες ή και από προηγούμενα έργα του ίδιου συνθέτη. Οι συγκεκριμένες όπερες συνήθως είχαν μια υποτυπώδη πλοκή και σκοπός τους ήταν η εξυπηρέτηση των εκάστοτε τραγουδιστών που συμμετείχαν.
- **Aria da capo:** Χαρακτηριστικό στοιχείο της *opera seria* είναι η άρια όπου η πρώτη στροφή (A) επαναλαμβάνεται ως (A') ύστερα από μια δεύτερη στροφή (B). Η επανάληψη συνήθως διανθίζεται από τον καλλιτέχνη με επιπλέον ποικιλία, για επίδειξη της δεξιοτεχνίας του. Οι άριες αυτές χωρίζονται σε διάφορες κατηγορίες ανάλογα με το συναίσθημα που αντικατοπτρίζεται στο εκάστοτε κείμενο.
- **Libretto:** Το ποιητικό κείμενο πάνω στο οποίο οι συνθέτες γράφουν τη μουσική μιας όπερας. Ο όρος προέρχεται από το τυπωμένο σαν ‘βιβλίο τσέπης’ κείμενο, το οποίο οι συγγραφείς πουλούσανε μαζί με ένα κεριά στις παραστάσεις, ενισχύοντας έτσι κάπως το συνήθως πενιχρό εισόδημά τους. Τα libretti την εποχή μπαρόκ εμπνέονται κυρίως από την αρχαιοελληνική και ρωμαϊκή μυθιστορία, τη βυζαντινή ιστορία, επικά ποιήματα της Ιταλικής και Ισπανικής Αναγέννησης, καθώς και φανταστικές ιστορίες. Έμπειροι λιμπρετίστες όπως ο διάσημος Metastasio διαχώρισαν την πλοκή σε διαλόγους για τα recitativi και σε σύντομες στροφές, οι οποίες προορίζονται για τις άριες. Έτσι πέτυχαν την εναλλαγή μεταξύ εξέλιξης της πλοκής μέσα από τον διάλογο των ηρώων και έκφρασης συναισθημάτων και σκέψεων στις άριες, που θα μπορούσαν να θεωρηθούν σαν μονόλογοι των ηρώων.

Μαρκελλος Ορυσικόπουλος - διεύθυνση ορχήστρας

Σπούδασε τσέμπαλο στην τάξη της Μαργαρίτας Δαλμάτη (σχολή Βιανιέλλι Αθηνών), από όπου πήρε το δίπλωμά του με άριστα παμψηφεί, πρώτο βραβείο και το αριστείο της σχολής. Συνέχισε στο Παρίσι με τους S. Romeo και O. Baumont, στο Ζάλτσμπουργκ με τους K. Gilbert και S. Rampe και στην Γενεύη με την Ch. Jaccottet, της οποίας ήταν ο τελευταίος μαθητής.

Έχει δώσει ρεσιτάλ και συναυλίες μουσικής δωματίου σε Ελλάδα και εξωτερικό. Συμπράττει τακτικά με την Καμεράτα, την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, την Εθνική Λυρική Σκηνή κλπ.

Έχει συμμετάσχει ως βοηθός μαέστρου στις ηχογραφήσεις *Arianna in Creta*, *Tamerlano*, *Giulio Cesare* και *Alessandro Severo* (Handel) για την γερμανική εταιρία MDG, όπως και *Il Trionfo di Clelia* (Gluck), *Alessandro* (Handel) για την DECCA (διεύθυνση Γ. Πέτρου).

Είναι ιδρυτικό μέλος των συνόλων μπαρόκ μουσικής Ex Silentio και Latinitas Nostra, με το οποίο το 2009 παρουσίασε σε δική του έκδοση, από τα χειρόγραφα σε ημισκηνοθετημένη μορφή, την πρώτη αναβίωση της όπερας «Ολυμπιάδα» του Antonio Caldara στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, αλλά και της καντάτας «Κασσάνδρα» του Benedetto Marcello (Μουσικό Φεστιβάλ Ρόδου).

Το καλοκαίρι του 2011 ανέβασε στο Φεστιβάλ Αθηνών την όπερα του Monteverdi «Η Στέψη της Ποππαίας» και λίγο αργότερα διηύθυνε την Venice Baroque Orchestra, σε ένα δίσκο με θέμα την «Ολυμπιάδα» του Metastasio (Naïve), ο οποίος απέσπασε την διεθνή διάκριση «Choc Musique».

Διδάσκει τσέμπαλο και μπαρόκ μουσική δωματίου στο ωδείο Φ. Νάκας στην Αθήνα και στα θερινά σεμινάρια του Αγ. Λαυρέντη στο Πήλιο.

Romina Basso – μεσόφωνος

Γεννημένη στην Gorizia, η Romina Basso σπούδασε στο Ωδείο της Βενετίας «B. Marcello» και έλαβε το πτυχίο της στην Ιταλική Φιλολογία στο Πανεπιστήμιο της Τεργέστης.

Έχει παρακολουθήσει σεμινάρια με τους Peter Maag και Regina Resnick, Rockwell Blake και Claudio Desderi, Elio Battaglia και Claudio Strudthoff, με ειδίκευση στο μπαρόκ και το ρεπερτόριο του Ροσίνι.

Κέρδισε εθνικούς και διεθνείς διαγωνισμούς, όπως “Seghizzi”, “Palma D’Oro”, “Città di Conegliano”, “Modena Musica”, “Toti dal Monte”, “As.Li.Co.” και “Placido Domingo’s Operalia”.

Εμφανίζεται τακτικά στην Ιταλία (Accademia di Santa Cecilia, Accademia Chigiana, Società del Quartetto di Milano), σε όλη την Ευρώπη (Konzerthaus της Βιέννης, Concertgebouw του Άμστερνταμ, La Monnaie στις Βρυξέλλες, Theatre des Champs Elysées, Cité de la Musique και Salle Pleyel στο Παρίσι, Opéra de Montpellier, Opéra de Bordeaux, Opéra de Nice, Opéra de Nîmes, Barbican Center και Queen Elizabeth Hall στο Λονδίνο, Φεστιβάλ του Εδιμβούργου, Glyndebourne Opera Festival, Teatro Real στη Μαδρίτη, La Folle Journée Φεστιβάλ στη Νάντη, Φεστιβάλ της Αβινιόν, Φεστιβάλ Παλαιάς Μουσικής στην Ουτρέχτη, Φεστιβάλ Van Vlaanderen στην Μπρυζ, Mysteria Pascalia Festival στην Κρακοβία, Philharmonie στη Βαρσοβία κ.ά), καθώς και στον υπόλοιπο κόσμο (Ιαπωνία και Αυστραλία).

Συνεργάζεται με ορχήστρες και μουσικά σύνολα, όπως Accademia Bizantina, Concerto Italiano, Il Complesso Barocco, Turchini Cappella della Pietà de’ Turchini, Concert des Nations, Europa Galante, Ensemble 415, Ensemble Matheus, Les Arts Florissants, Les Musiciens de Louvre, Modo Antiquo, Muncher Rundfunkorchester, RSO Ραδιοφωνική Συμφωνική Ορχήστρα της Βιέννης, Ricercar Consort, Ορχήστρα της Εποχής του Διαφωτισμού, Ορχήστρα της Accademia Santa Cecilia, ORT, Ορχήστρα Μπαρόκ της Βενετίας, Zefiro.

Έχει τραγουδήσει με εξέχοντες μαέστρους: P. Maag, M. Viotti, Sir Ch. Mackerras, V. Jurowski, K. Ono, J. Savall, F. Bruggen, A. Curtis, R. Alessandrini, F. Biondi, M. Minkowski, W. Christie, E. Haim και P. McCreech, J. C. Spinosi, P. Pierlot, A. Marcon, O. Dantone, A. Florio, F. M. Sardelli, D. Gatti και G. Ferro.

Οι παραστάσεις της έχουν μεταδοθεί στην Ιταλική Rai Radio Suite, την Βαυαρική BR Radio Classic, το Βρετανικό BBC3, το ABC της Αυστραλίας, το Αυστριακό ORF 1, το Radio France και τα Arte, Mezzo, AVRO στην Ολλανδία.

Η Romina Basso έχει ηχογραφήσει για τις εταιρείες Kikko Classic, Bongiovanni, Mirare, Fuga & Ricercar, Deutsche Grammophon, Naive Classique, Glossa, Classic Voice, EMI, MDG & Naive, Sony Deutsche Harmonia Mundi και EMI Virgin.

Σίμος Παπάνας - βιολί

Ο Σίμος Παπάνας γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1979. Ολοκλήρωσε τις μουσικές του σπουδές στην Ελλάδα (δίπλωμα βιολιού και πτυχίο φούγκας) στο Νέο Ωδείο Θεσσαλονίκης. Είναι, επίσης, κάτοχος πτυχίου Master στα Μαθηματικά από το πανεπιστήμιο Yale (Η.Π.Α.) καθώς και Bachelor στη μουσική και τα μαθηματικά -με ύψιστη διάκριση- από το κολέγιο Oberlin (Η.Π.Α.). Σπούδασε βιολί με τους P. Αρναουδον, Σ. Καφαντάρη, T. Gabora (Oberlin Conservatory, U.S.A.), E. Friedman (Yale University, U.S.A.), μπαρόκ βιολί με την M. McDonald (Oberlin Conservatory) και σύνθεση με τον Χ. Σαμαρά.

Συνθέσεις του, καθώς και μουσική του για θέατρο, έχουν παρουσιαστεί και ηχογραφηθεί από σημαντικούς καλλιτέχνες σε Ευρώπη, Ασία και Αμερική. Το κοντσέρτο του για βιολί και ορχήστρα παρουσιάστηκε από την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών το 2009 και από την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης το 2011. Συνέθεσε πρωτότυπη μουσική για τα πειραματικά Ιαπωνικά χοροθεατρικά έργα *Medusa*, *Blue Rocks*, *Minotaur* και *Dreams in the Arms of the Binding Lady* της Izumi Ashizawa, που έχουν ανεβεί με μεγάλη επιτυχία σε διεθνή θεατρικά φεστιβάλ (Fringe-Νέα Υόρκη, Kenedy Center-Ουάσιγκτον, Φεστιβάλ Σηάτλ Η.Π.Α., Τεχεράνη, Περού κλπ.) αλλά και στο 22ο Μουσικό Φεστιβάλ του Τόκυο.

Η πρώτη παγκόσμια ηχογράφηση του *Κοντσέρτου για δυο βιολιά* του Νίκου Σκαλκώτα, που ηχογραφήθηκε από τον Σίμο Παπάνα, τον Γιώργο Δεμερτζή και την Κ.Ο.Θ., κυκλοφορεί από τη Σουηδική δισκογραφική εταιρεία BIS. Η ηχογράφηση του *1ου κοντσέρτου για βιολί* του Ντ. Κωσταντινίδη από τον Σίμο Παπάνα κυκλοφορεί στην εταιρεία Centaur.

Ο Σίμος Παπάνας έχει εμφανιστεί ως σολίστ με την Κ.Ο.Θ, την Κ.Ο.Α, την Καμεράτα, την Ορχήστρα της Πάτρας, την Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα της Ε.Ρ.Τ., την ορχήστρα των Μπολσόι, τη Συμφωνική Ορχήστρα του Μονάχου, την Φιλαρμονική Ορχήστρα της Νοτιοδυτικής Γερμανίας, τους American Bach Soloists, την Louisiana Sinfonietta, τη Φιλαρμονική Ορχήστρα της Σόφιας, τη Sofia Sinfonietta, την Ορχήστρα της Μαύρης Θάλασσας, την Ορχήστρα του Ντέμπρετσεν, την Κρατική Ορχήστρα Κύπρου, την Philharmonia Moment Musiceaux της Ταϊπέι (Ταϊβάν), καθώς και με το Νέο Ελληνικό Κουαρτέτο. Έχει δώσει συναυλίες σε Η.Π.Α, Καναδά, Ελλάδα, Κύπρο, Ιταλία, Ισπανία, Γαλλία, Γερμανία, Βουλγαρία, Ουγγαρία, Π.Γ.Δ.Μ., Αίγυπτο, Βραζιλία, Κίνα και Ιαπωνία. Έχει διδάξει στην Thuringische Sommerakademie, καθώς και σε σεμινάρια του Κρατικού Πανεπιστημίου της Louisiana, του πανεπιστημίου Soochow της Ταϊπέι και σε φεστιβάλ στην Ελλάδα.

Από το 2003 είναι μόνιμος εξάρχων της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης.

Θεσσαλονίκη και κλασική μουσική φέρνουν ασυναίσθητα στο μυαλό την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης. Τα τελευταία πενήντα χρόνια η Κ.Ο.Θ. είναι ένα από τα πιο αντιπροσωπευτικά, εξαγώνια προϊόντα της πόλης και ένα από τα δύο σημαντικότερα συμφωνικά σχήματα της χώρας. Η Κ.Ο.Θ., με την σχεδόν εξηντάχρονη πορεία της στην μουσική, έχει κατορθώσει να εντάξει την κλασική μουσική στην καθημερινότητα της πόλης με εκπαιδευτικά προγράμματα, εβδομαδιαίες συναυλίες, αλλά και διεθνείς δισκογραφικές παραγωγές. Ιδρύθηκε το 1959 από τον Σόλωνα Μιχαηλίδη και στα χρόνια που πέρασαν, μαέστροι με διεθνή καταξίωση έχουν αναλάβει την καλλιτεχνική της διεύθυνση, ενώ παράλληλα μεγάλα ονόματα του διεθνούς μουσικού στερεώματος συνέπραξαν μαζί της. Σήμερα η Κ.Ο.Θ. αριθμεί 110 μουσικούς και καλλιτεχνικός διευθυντής της είναι ο Αλέξανδρος Μυράτ.

Εκτός από τις τακτικές συναυλίες της, οι οποίες παρουσιάζονται σε εβδομαδιαία βάση στην πόλη της Θεσσαλονίκης, η ορχήστρα έχει επενδύσει και σε αξιόλογα και πρωτότυπα προγράμματα, που συνδυάζουν περισσότερες από μια τέχνες ή είδη μουσικής, όπως συνοδεία ταινιών βωβού κινηματογράφου, παραγωγές όπερας και μπαλέτου, συναυλίες συμφωνικού ροκ, συναυλίες σε ασυνήθιστους χώρους κτλ. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται και συναυλίες κοινωνικού χαρακτήρα για ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, εμφανίσεις σε φυλακές, νοσοκομεία, σχολεία και σε διάφορα κοινωνικά ιδρύματα.

Σαν συνέχεια της εκπαιδευτικής της παράδοσης, πραγματοποιούνται κάθε χρόνο προγράμματα, που στόχο έχουν την διάδοση της κλασικής μουσικής στις νεότερες γενιές. Ένα από αυτά είναι η πολιτική της «ανοιχτής πρόβας», όπου σχολεία από όλη την πόλη και την περιφέρεια έχουν την δυνατότητα να παρακολουθήσουν πρόβες των μουσικών και να γνωρίσουν από κοντά τα όργανα της ορχήστρας. Μέρος της εκπαιδευτικής της δραστηριότητας αφιερώνεται στην ανάδειξη νέων ταλέντων, με διαγωνισμούς νέων καλλιτεχνών, στους οποίους προσφέρεται η δυνατότητα σύμπραξης με την ορχήστρα στα πρώτα βήματα της καλλιτεχνικής τους πορείας.

Πρωτοπορώντας στον ελληνικό χώρο, τα τελευταία χρόνια η Κ.Ο.Θ. συνεργάζεται με διεθνούς κύρους δισκογραφικές εταιρείες, όπως οι NAXOS, EMI, BIS σε ηχογραφήσεις με σπάνια και ξεχωριστά έργα, που αποσπούν εξαιρετικές κριτικές και βραβεία τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό.

Η Κ.Ο.Θ. πραγματοποιεί συναυλίες σε ολόκληρη την Ελλάδα. Κάθε χρόνο το πρόγραμμά της περιλαμβάνει περιοδείες και εμφανίσεις στην περιφέρεια και στα μεγάλα αστικά κέντρα, ενώ σταθερή είναι η παρουσία της στα μεγάλα μουσικά φεστιβάλ της χώρας. Τα τελευταία χρόνια έχει ταξιδέψει και στο εξωτερικό, πραγματοποιώντας συναυλίες σε Γαλλία, Ιταλία, Γερμανία, Τσεχία, Κύπρο και Κίνα.

Με την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης έχουν συμπράξει κατά καιρούς σημαντικοί καλλιτέχνες και μαέστροι, γεγονός που επιβεβαιώνει ότι η Κ.Ο.Θ. θεωρείται και στο εξωτερικό ένα αξιόλογο σχήμα συμφωνικής μουσικής.

Από το 2007, η Κ.Ο.Θ. διαθέτει την δική της Αίθουσα Δοκιμών, επί της Λεωφόρου Νίκης, στην οποία πραγματοποιούνται συναυλίες μουσικής δωματίου και άλλες εκδηλώσεις.

ΟΙ ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΤΗΣ Κ.Ο.Θ.

Καλλιτεχνικός Διευθυντής
Αλέξανδρος Μυράτ

Α' ΒΙΟΛΙΑ

Εξάρχοντες

Σίμος Παπάνας
Αντώνης Σουσαμάογλου

Κορυφαίοι Α'

Μίκης Μιχαηλίδης
Γιώργος Πετρόπουλος
Θοδωρής Πατσαλίδης

Tutti

Μαρία Σουέρεφ
Ευάγγελος Παπαδημήτρης
Εύη Δελφινόπουλου
Κρυστάλλης Αρχοντής
Γιώργος Κανδυλίδης
Ανδρέας Παπανικολάου
Γκρέτα Παπά
Μαρία Σπανού

Ευτυχία Ταλακούδη
Χριστίνα Λαζαρίδου
Γιώργος Γαρυφαλλάς
Έκτορας Λάμπας
Στράτος Κακάμπουρας
Ράϊσα Εφίμοβα

Β' ΒΙΟΛΙΑ

Κορυφαίοι Α'

Κορυφαίοι Β'

Αλκέτας Τζιαφέρης
Ντέιβιντ-Αλεξάντερ Μπόγκοραντ

Tutti

Μίμης Τοπσιδης
Θανάσης Θεοδωρίδης
Δέσποινα Παπαστεργίου
Isabelle Both
Ευαγγελία Κουζώφ
Πόπη Μυλαράκη
Ελευθέριος Αδαμόπουλος
Μαρία Εκλεκτού
Γιώργος Κουγιουμτζόγλου
Μικέλ Μιχαηλίδης
Ίγκορ Σελαμαζίδης
Ίγγα Συμονίδου
Αναστασία Μισυρλή
Νίκος Τσανακάς
Ιρέν Τοπούρια

ΒΙΟΛΕΣ

Κορυφαίοι Α'

Νεοκλής Νικολαΐδης
Χαρά Σειρά

Κορυφαίοι Β'

Αντώνης Πορίχης
Αλεξάνδρα Βόλτσιν

Tutti

Φελίτσια Ποπίκα
Ειρήνη Παραλίκα
Χρήστος Βλάχος
Κατερίνα Μητροπούλου
Βιολέτα Θεοδωρίδου
Δημήτρης Δελφινόπουλος
Ρόζα Τερζιάν
Δημοσθένης Φωτιάδης
Πάυλος Μεταξάς
Θανάσης Σουργκούνης

ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΑ

Κορυφαίοι Α'

Βασίλης Σάιπης
Απόστολος Χανδράκης
Ντμίτρι Γκουντίμοβ

Κορυφαίοι Β'

Λίλα Μανώλα

Tutti

Βίκτωρ Δάβαρης
Δημήτρης Πολυζωΐδης
Γιάννης Στέφος
Χρήστος Γρίμπας
Μαρία Ανισέγκου
Δημήτρης Αλεξάνδρου
Ιωάννα Κανάτσου
Ζόραν Στέπιτς

ΚΟΝΤΡΑΜΠΑΣΑ

Κορυφαίοι Α'

Χαράλαμπος Χειμαριός

Κορυφαίοι Β'

Γιάννης Χατζής
Ηρακλής Σουμελίδης

Tutti

Ελένη Μπουλασίκη
Ειρήνη Παντελίδου
Λεωνίδα Κυρίδης
Μιχάλης Σαπουνητής
Γιώργος Πολυχρονιάδης
Αγάπη Παρθενάκη

ΦΛΑΟΥΤΑ

Κορυφαίοι Α'

Νικόλαος Δημόπουλος
Όθωνας Γκόγκας

Κορυφαίοι Β'

Γιάννης Ανισέγκος
Μάλαμα Χατζή

Tutti

Νίκος Κουκός

ΟΜΠΟΕ

Κορυφαίοι Α'

Δημήτρης Καλπαξίδης
Δημήτρης Κίτσος

Κορυφαίοι Β'

Γιάννης Τσόγιας-Ραζάκοβ
Ντάριο Σαρτόρι
Παναγιώτης Κουγιουμτζόγλου

ΚΛΑΡΙΝΕΤΑ

Κορυφαίοι Α'

Κοσμάς Παπαδόπουλος
Χρήστος Γρασιδής

Κορυφαίοι Β'

Πόλλα Σμιθ-Διαμαντή
Αλέξανδρος Σταυρίδης

Tutti

Βασίλης Καρατζίβας

ΦΑΓΚΟΤΑ

Κορυφαίοι Α'

Βασίλης Ζαρόγκας
Γιώργος Πολίτης

Κορυφαίοι Β'

Κώστας Βαβάλας
Μαρία Πουλιούδη

Tutti

Μαλίνα Ηλιοπούλου

ΚΟΡΝΑ

Κορυφαίοι Α'

Τραϊανός Ελευθεριάδης

Κορυφαίοι Β'

Βασίλης Βραδέλης
Παντελής Φεϊζός

Tutti

Δημήτρης Δεσποτόπουλος
Νικόλαος Μήτρος

ΤΡΟΜΠΕΤΕΣ

Κορυφαίοι Α'

Σπύρος Παπαδόπουλος
Γρηγόρης Νέτσας

Κορυφαίοι Β'

Γιώργος Λασκαρίδης
Tutti
Δημήτρης Κουρατζίνος

ΤΡΟΜΠΟΝΙΑ

Κορυφαίοι Α'

Φιλήμων Στεφανίδης
Αθανάσιος Ντάνες

Κορυφαίοι Β'

Φώτης Δράκος
Γιώργος Κόκκορας
Tutti
Ευάγγελος Μπαλάτς

ΤΟΥΜΠΑ

Κορυφαίοι Β'

Γιώργος Τηνιακούδης
Πάυλος Γεωργιάδης

ΤΥΜΠΑΝΑ

Κορυφαίοι Α'

Δημήτρης Βίτπης
Βλαντιμίρ Αφανάσιεβ

ΚΡΟΥΣΤΑ

Κορυφαίοι Β'

Κώστας Χανής
Tutti

Ελευθέριος Αγγουριδάκης
Ντέλια Μιχαηλίδου

ΑΡΠΑ

Κορυφαίοι Α'

Κατερίνα Γίμα

ΠΙΑΝΟ

Κορυφαίοι Α'

Μαριλένα Λιακοπούλου

Έφορος Κ.Ο.Θ.: Ελένη Μπουλασίκη
Βοηθός Εφόρου: Εύη Δελφινόπουλου

Σ.Μ.Υ.Κ.Ο.Θ.:

Λ. Νίκης 73, 54622
Τηλ. 2310 257900 [εσωτ. 842]

* Οι μόνιμοι μουσικοί της Κ.Ο.Θ. αναφέρονται με σειρά αρχαιότητας

Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΘ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Αλέξανδρος Μυράτ
artisticdirector@tsso.gr

ΑΝ. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

Κέλλυ Μιμκοπούλου
management@tsso.gr

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΛΛ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ- ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Μίνα Παπακωνσταντίνου
secretary@tsso.gr
schools@tsso.gr

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

Φίλιππος Χατζησίμου
philh@tsso.gr
Κατερίνα Καϊμάκη
artisticplan@tsso.gr

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Μαρία Νιμμή
maria@tsso.gr

ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Νίκος Κυριακού
info@tsso.gr

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΟΣ- ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αρχιμήδης Παναγιωτίδης
pressoffice@tsso.gr

ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ

Μανώλης Αδάμος
economics@tsso.gr
Έφη Τερζή
accounting@tsso.gr

ΜΟΥΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ - ΑΡΧΕΙΟ

Θεοδώρα Καραμανίδου
library@tsso.gr

ΦΡΟΝΤΙΣΤΕΣ

Πέτρος Γιάντισης
Γιώργος Νιμπής

ΤΑΜΕΙΟ ΠΩΛΗΣΗΣ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ

Έλενα Παράσχου

ΤΙΜΕΣ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ Κ.Ο.Θ.

Πλατεία Α'	18 €
Πλατεία Β' - Θεωρεία	14 €
Εξώστης	9 €

Μειωμένο - Ομαδικό

Σε όλες τις ζώνες	9 €
-------------------	-----

Ειδικές ομάδες
(μαθητές, σπουδαστές, φοιτητές, σπουδαστές
ωδείων, πολύτεκνοι, άνεργοι, Α.Μ.Ε.Α.)

Σε όλες τις ζώνες	5 €
-------------------	-----

Οικογενειακά εισιτήρια

(ισχύουν για 2 γονείς και μέχρι 2 παιδιά)

Πλατεία Α'	36 €
Πλατεία Β' - Θεωρεία	28 €
Εξώστης	18 €

Ισχύει Ευρωπαϊκή Κάρτα Νέων σε όλες
τις παραγωγές της Κ.Ο.Θ.

Γίνονται δεκτές και πιστωτικές κάρτες

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΙΚΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ Κ.Ο.Θ.

Γίνετε συνδρομητής της Κ.Ο.Θ. με έκπτωση
25% ανά συναυλία, επιλέγοντας πακέτο
τουλάχιστον 4 συναυλιών. Πληροφορίες στο
τηλέφωνο: 2310 257900

ΠΡΟΠΩΛΗΣΗ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ:

Εκδοτήριο Κ.Ο.Θ., Πλατεία Αριστοτέλους

Τηλέφωνο ταμείου ΚΟΘ: **2310 236990**

Δευτέρα, Τετάρτη, Σάββατο

10:00-15:00

Τρίτη, Πέμπτη, Παρασκευή

10:00-14:00 & 17:00-21:00

Τράπεζα χωρίς για την ζωή

Χ.Α.Ν. Θεσσαλονίκης

Ν. Γερμανού 1, 54621

Τηλ. 2310 241007

Δευτέρα-Παρασκευή 8:00-20:00

Σάββατο 8:00-14:00

Η ΚΟΘ διατηρεί το δικαίωμα να τροποποιήσει το πρόγραμμα.
Η είσοδος μετά την έναρξη της συναυλίας επιτρέπεται μόνο
στο διάλειμμα.
Η είσοδος στη συναυλία επιτρέπεται σε παιδιά 6 ετών και άνω.
Απαγορεύεται αυστηρά η βιντεοσκόπηση, η φωτογράφιση
και η μαγνητοφώνηση κατά τη διάρκεια της συναυλίας.

Ακούτε την εκπομπή
«Συντροφιά με την ΚΟΘ»
κάθε Τετάρτη 19:00-20:00
στο Δημοτικό Ραδιόφωνο 100,6 fm
με τον Αρχιμήδη Παναγιωτίδη

Ο Vivaldi από τον Τσέτζι, 1723.

Λεξικό των Συνθετών, Roland De Candé
(εκδόσεις Gutenberg)

ΚΡΑΤΙΚΗ
ΟΡΧΗΣΤΡΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

parallaxi*
www.parallaximag.gr

εξώστης

CLASSICAL RADIO

con fudo

Le Palace
ARE HOTEL
in the heart of Thessaloniki

Antonio Vivaldi: Επιλεγμένη εργογραφία

Οι 4 Εποχές RV 269, RV 315, RV 293, RV 297
Κοντσέρτο για μαντολίνο και ορχήστρα εγχόρδων RV 425
Orlando finto pazzo RV 727 (όπερα)
Teuzzone RV 736 (όπερα)
Farnace RV 711 (όπερα)
Orlando furioso RV 728 (όπερα)
Il Tamerlano (Il Bajazet) RV 703 (όπερα)
L'Olimpiade RV 725 (όπερα)
Catone in Utica RV 705 (όπερα)
Gloria RV 588 (θρησκευτικό έργο)
Juditha triumphans RV 644 (ορατόριο)
Cessate, omai cessate RV 684 (καντάτα)
Pianti, sospiri RV 676 (καντάτα)
Vengo a voi luci adorate RV 682 (καντάτα)